

CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIILOR DE
PENSIONARI ȘI AL PERSOANELOR VÂRSTNICE

Impactul măsurilor de austeritate din anul 2025 asupra calității vieții persoanelor vârstnice

Irina-Elena ENACHE

Ianuarie, 2026

CUPRINS

Introducere	2
Contextul socio-economic al României în anul 2025	3
Măsurile de austeritate și impactul acestora asupra calității vieții persoanelor vârstnice	8
Concluzii și propuneri	16
Bibliografie	18

Introducere

România traversează una dintre cele mai dificile etape economice din ultima perioadă, marcată de dezechilibre bugetare, creșterea inflației și presiuni constante asupra sistemului public de cheltuieli. Ca răspuns la această criză, Guvernul a fost nevoit să adopte un set amplu de măsuri de austeritate, menite să reducă deficitul bugetar și să stabilizeze economia. Aceste măsuri au fost resimțite ca o nedreptate de către populație, mai ales, de categoriile sociale vulnerabile.

Vârșnicii din România reprezintă o categorie socială și demografică relevantă, atât prin ponderea numerică, cât și prin rolul pe care îl joacă în menținerea identității culturale și istorice a societății. Mulți dintre ei trăiesc din pensii mici, într-un sistem în care siguranța financiară și accesul la servicii medicale și sociale de calitate sunt adesea precare. În acest context, măsurile de austeritate adoptate, precum neindexarea pensiilor, reducerea subvențiilor pentru servicii sociale, creșterea prețurilor la alimente, energie, medicamente, etc., au format un lanț greu de rupt pentru niște oameni deja marcați de lipsuri, boli și ani întregi de muncă. În locul respectului și sprijinului pe care îl merită, mulți vârstnici au fost tratați ca o povară fiscală. Nemulțumirea lor este profundă și justificată: după o viață de contribuții, primesc înapoi nesiguranță, marginalizare și umilință.

Analiza de față oferă un cadru de evaluare a măsurilor de austeritate asupra persoanelor vârstnice, urmărind să evidențieze implicațiile sociale ale deciziilor bugetare și necesitatea unor politici publice orientate spre protecția categoriilor vulnerabile.

Contextul socio-economic al României în anul 2025

În anul 2024, România s-a confruntat cu o serie de dificultăți economice majore, caracterizate prin cheltuieli publice excesive și o colectare fiscală inefficientă, ceea ce a dus la un deficit bugetar care a depășit limitele impuse de angajamentele europene. Datoria publică a țării a crescut semnificativ în ultimii ani, ajungând la 964,4 miliarde de lei (54,8% din PIB) la sfârșitul anului 2024, comparativ cu 372,9 miliarde de lei (35% din PIB) în 2019. În 2025, România a intrat într-o perioadă de instabilitate economică profundă și presiune bugetară. Deficitul fiscal a atins un nivel alarmant de 8,7% din PIB, fiind alimentat de creșterea cheltuielilor pentru pensii, salarii și investiții publice. De asemenea, deficitul de cont curent a crescut la 8,4% din PIB. Deși în 2025 pensiile și salariile au fost înghețate, cheltuielile curente au continuat să mențină deficitul la un nivel ridicat. Ritmul inflației s-a intensificat în august, ajungând la 9,9%, din cauza eliminării plafonului pentru prețurile energiei și majorării TVA. În același timp, inflația de bază a fost susținută de creșterile salariale anterioare, atingând un nivel de 7,9%. Conform estimărilor FMI (Fondul Monetar Internațional), se preconizează că rata inflației va ajunge în intervalul țintit de Banca Națională a României abia la sfârșitul anului 2026. Prognoza economică sugerează o creștere modestă a PIB-ului real, de 1,0% în 2025 și 1,4% în 2026, sprijinită de investițiile financiare din cadrul PNRR și fondurilor europene, dar sub presiunea unui consum mai scăzut și a măsurilor de consolidare fiscală. Riscurile economice rămân în mare parte negative, incluzând o posibilă retrogradare a ratingului de țară, creșterea prețurilor la energie, șocuri climatice și conflicte regionale, care ar putea adânci problemele economice. Totuși, o implementare eficientă a reformelor și a investițiilor europene ar putea îmbunătăți percepția investitorilor și ar stimula creșterea economică. În ceea ce privește reformele fiscale și bugetare, FMI sprijină măsurile prevăzute pentru perioada 2025-2026, printre care se numără creșterea TVA și continuarea înghețării salariilor și pensiilor. Aceste măsuri ar putea contribui la reducerea

deficitului bugetar la aproximativ 6% din PIB până în 2026. Totuși, FMI estimează că deficitul va scădea gradual până la 5% din PIB abia în 2030, iar datoria publică ar putea ajunge aproape de 70% din PIB. Pentru a stabiliza datoria publică, sunt necesare ajustări suplimentare de aproximativ 0,6% din PIB anual începând din 2027, astfel încât deficitul să scadă sub pragul de 3%. De asemenea, România trebuie să își îmbunătățească veniturile fiscale, care sunt printre cele mai scăzute din Uniunea Europeană, și să eficientizeze cheltuielile publice prin digitalizarea administrației fiscale, implementarea unei noi platforme digitale de bugetare și efectuarea unor evaluări periodice ale cheltuielilor.¹

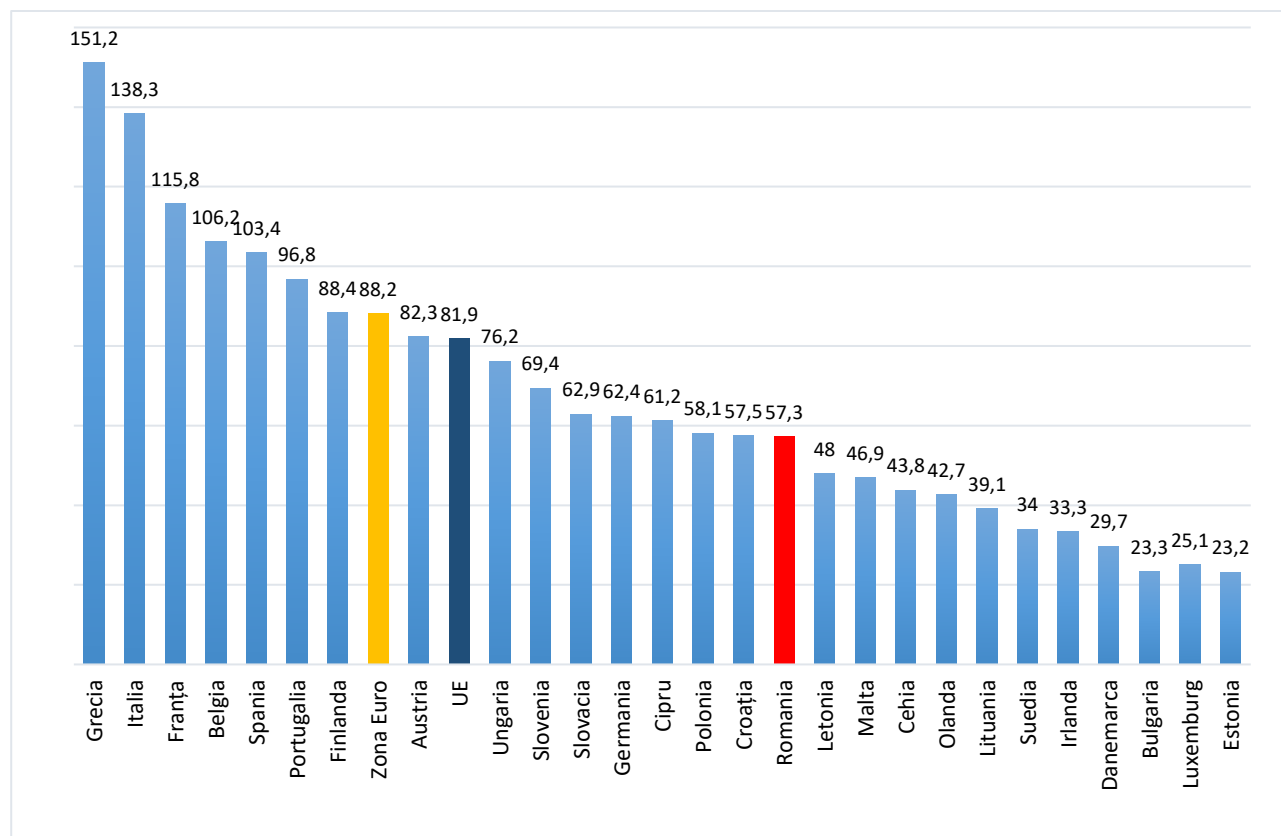
Potrivit datelor publicate de Eurostat, România s-a situat pe poziția 18 din cele 27 de state membre UE la finele trimestrului 2, în ce privește datoria publică, cu un nivel de 57,3% din PIB în anul 2025 (Fig. nr. 1).

Cele mai mari valori consemnate la nivelul UE au fost în Grecia (151,2%), Italia (138,3%) și Franța (115,8%), Belgia (106,2%), Spania (103,4%) și Portugalia (96,8%). De altfel, acestea sunt și statele care s-au situat peste media Zonei Euro de 88,2%. Statele cu cele mai mici datorii publice raportate la PIB sunt: Estonia (23,2%), Bulgaria (26,3%), Luxemburg (25,1%), Suedia (31,6%) și Danemarca (33,6%).

---

¹Proгноза FMI pentru România: creștere economică de doar 1% în 2025. Inflația va rămâne ridicată, *lasig.ro*, disponibil la adresa: <https://www.lasig.ro/Proгноza-FMI-pentru-Romania-Crestere-economica-de-doar-1-in-2025-Inflatia-va-ramane-ridicata-articol-102-73837.htm>, accesat la 12.11.2025

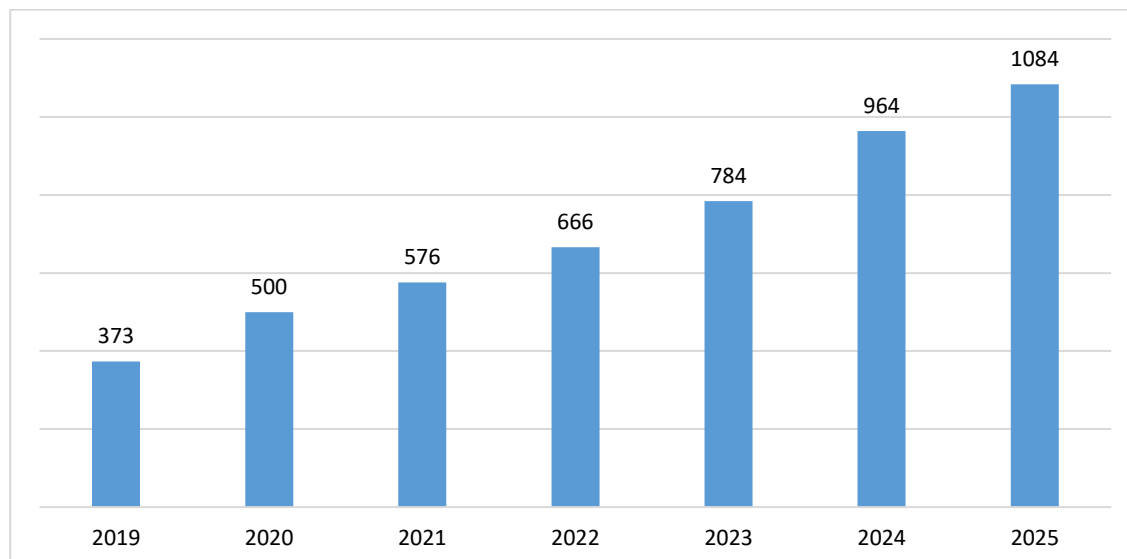
Figura nr. 1. Evoluția datoriei publice în statele UE în trimestrul 2, anul 2025

Sursa: Prelucrare CNOPPV pe baza datelor Eurostat

În perioada ianuarie 2019 – august 2025, soldul datoriei publice a României a crescut într-un ritm accelerat, de la 373 miliarde lei în 2019 la aproximativ 1.084 miliarde lei în 2025 (Fig. nr. 2). Practic, datoria aproape s-a triplat în doar șase ani. Prima creștere puternică apare în 2020, când datoria urcă la 500 miliarde lei, efect al pandemiei și al cheltuielilor suplimentare pentru sănătate. În anii 2021 și 2022, nivelul datoriei continuă să avanseze, ajungând la 576 și respectiv 666 miliarde lei. Din 2023, ritmul se accentuează, datoria urcând la 784 miliarde lei, iar în 2024 la 964 miliarde lei, evoluție influențată de inflația persistentă, de dobânzi tot mai mari, de presiunea cofinanțărilor pentru investiții și de dezechilibrele bugetare. În primele luni ale lui 2025 este depășit pragul de 1.000 miliarde lei, ajungându-se la circa 1.084 miliarde lei în luna august, ceea ce indică menținerea unui deficit ridicat și a unui model de finanțare publică dependent de împrumuturi.

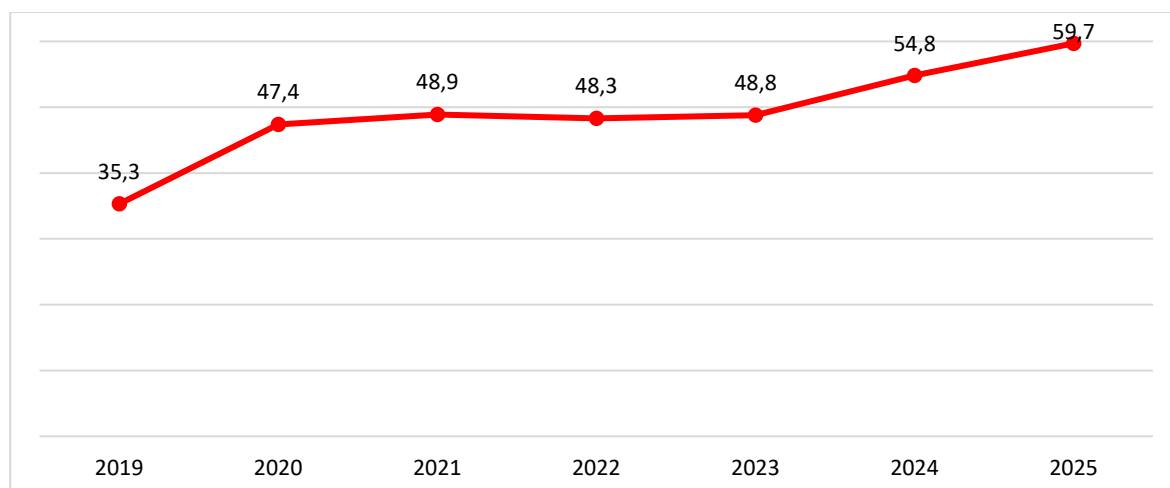
Figura nr. 2. Soldul datoriei publice (mld lei) (ianuarie 2019 - august 2025)

Sursa: Prelucrare CNOPPV pe baza datelor de la Ministerul Finanțelor și INS

Ponderea datoriei publice în PIB crește semnificativ între 2019 și august 2025, de la 35,3% la 59,7%, apropiindu-se de pragul maxim european de 60% stipulat în Tratatul de la Maastricht (Fig. nr. 3).

Figura nr. 3. Datoria publică (ianuarie 2019 - august 2025)

Sursa: Prelucrare CNOPPV pe baza datelor de la Ministerul Finanțelor și INS

Creșterea puternică din 2020, generată de pandemie, este urmată de o perioadă de stabilizare relativă în 2021–2022, însă fără o corecție fiscală consistentă. Din 2023, indicatorul urcă din nou, ajungând la 54,8% în 2024 și la

aproape 59% în 2025, pe fondul deficitelor persistente și al costurilor mari de finanțare. În acest context, deteriorarea progresivă a poziției fiscale a făcut inevitabilă introducerea unor măsuri de austeritate, necesare pentru reducerea deficitului și frânarea ritmului de creștere a datoriei publice.²

România se află într-un punct critic, unde măsurile fiscale și bugetare adoptate vor determina direcția economică în următorii ani. Cu toate riscurile și provocările de rigoare, o implementare corectă a reformelor și o gestionare prudentă a resurselor ar putea ajuta la stabilizarea economiei, iar România ar putea să depășească această perioadă de instabilitate economică.

---

²Government debt at 87.4% of GDP in euro area. *Eurostat*, 22 aprilie 2025 (actualizat 21 iulie 2025), disponibil la adresa: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-euro-indicators/w/2-22042025-bp>, accesat la 03.12.2025

Măsurile de austeritate și impactul acestora asupra calității vieții persoanelor vârstnice

În contextul unui deficit bugetar în creștere și al unei datorii publice aflate la un nivel ridicat, Guvernul României a adoptat Legea nr. 141/2025, care a introdus un prim pachet de măsuri fiscale și bugetare cu scopul declarat de a reduce cheltuielile statului și a crește veniturile la buget. Deși vizează întreaga populație, aceste măsuri au avut un impact deosebit asupra persoanelor vârstnice, una dintre cele mai vulnerabile categorii sociale.

Printre cele mai importante modificări se numără creșterea cotei standard de TVA de la 19% la 21%, începând cu luna august 2025, ceea ce a dus la scumpirea majorității produselor și serviciilor. Totodată, TVA-ul redus de 5% sau 9% a fost înlocuit cu o cotă unică redusă de 11%, aplicabilă doar unor categorii, precum alimente de bază, medicamente, servicii de apă și canalizare, cărți, ziare, lemne de foc, energie termică, servicii turistice, îngrășăminte, pesticide și materiale pentru agricultură, precum și pentru centre de îngrijire pentru vârstnici, copii și persoane cu dizabilități. În paralel, accizele la combustibili, alcool și băuturi alcoolice au fost majorate la 10%, pentru tutun cu 3%, ducând la creșteri în lanț ale prețurilor, resimțite de întreaga populație. De la 1 ianuarie 2026 a urmat o nouă creștere cu aprox. 10% a accizelor pentru aceste produse, fără a mai depinde de nivelul prețurilor de consum.

Una dintre cele mai controversate măsuri de austeritate vizează pensiile.

Din august 2025, pensionarii cu venituri mai mari de 3.000 lei au fost nevoiți să achite contribuția la sănătate. CASS-ul fiind reținut automat de casele de pensii, însă doar pentru partea din pensie care depășește pragul de 3.000 lei. Contribuția nu se aplică întregului venit, ci exclusiv sumei care trece peste acest plafon. Măsura este valabilă în perioada 1 august 2025 – 31 decembrie 2027 și se aplică tuturor pensionarilor care depășesc limita menționată. După această dată, dacă legislația nu va fi modificată, pensiile vor fi încasate integral, fără rețineri pentru CASS.

Deși măsura nu afectează pensiile mici, ea a generat nemulțumire în rândul pensionarilor cu venituri medii, care se confruntau oricum cu scăderea puterii de cumpărare, în contextul în care pensiile nu au fost indexate, iar costurile de trai au crescut semnificativ. În plus, aceștia se află în situații de dublă plată când un pensionar are și alte venituri (salarii, chirii, etc.)

Sunt eliminate din categoria persoanelor fizice, exceptate de la plata CASS, o serie de persoane asigurate, precum: soțul, soția și părinții fără venituri proprii, aflați în întreținerea unei persoane asigurate, persoanele care beneficiază de indemnizație de șomaj sau, după caz, de alte drepturi de protecție socială care se acordă din bugetul asigurărilor pentru șomaj, persoanele care se află în concediu de acomodare și cele aflate în concediu pentru creșterea copilului, persoanele fizice care beneficiază de ajutor social, veteranii de război, personalul monahal al cultelor recunoscute. Contribuția de asigurări sociale de sănătate se determină prin aplicarea cotei de 10% asupra bazei lunare de calcul reprezentând cuantumul sumelor primite de persoanele menționate mai sus cu titlu de indemnizații sau orice alte drepturi bănești, și se reține la sursă de către plătitorii de venituri. De asemenea, persoanele care beneficiau de co-asigurare, respectiv soț/soție/părinți fără venituri proprii, au intrat în categoria persoanelor care nu sunt exceptate de la plata contribuției de asigurări sociale. Pentru a dobândi calitatea de asigurat, este necesar ca persoana care obține venituri din salarii și ia în întreținere coasiguratul să opteze pentru plata contribuției de asigurări sociale de sănătate pentru fiecare coasigurat în parte prin depunerea declarației unice începând din data de 1 august 2025. Contribuția de asigurări sociale de sănătate, datorată de persoanele care optează pentru plata contribuției de asigurări sociale de sănătate, se determină prin aplicarea cotei de 10% asupra bazei de calcul, reprezentând valoarea a 6 salarii de bază minime brute pe țară în vigoare la data de 1 ianuarie a anului în care se exercită opțiunea, dacă nu se realizează venituri pentru care se datorează contribuția. Persoanele menționate

mai sus care nu au optat pentru plata contribuției de asigurări de sănătate pierd calitatea de asigurat.³

Tarifele pentru rovinietă și taxele de trecere a podurilor de peste Dunăre au crescut de la 1 septembrie 2025. Astfel, rovinietă pentru un an aproape că s-a dublat, crescând de la 28 la 50 de euro. De asemenea, au crescut și amenziile pentru șoferii care nu achită taxa de pod. Astfel, amenziile minime s-au majorat la 190 de lei (de la 130 de lei), iar cele maxime vor ajunge la 380 de lei (de la 260 de lei). Amenda aplicată în cazul lipsei rovinietei valabile pentru autoturisme a crescut la 500-1.000 lei (de la 275-550 lei).⁴

Tichetul electronic de energie reprezintă un sprijin financiar, în valoare de 50 de lei/lună, care se acordă consumatorilor casnici vulnerabili de energie electrică. Este o măsură care se aplică în perioada 1 iulie 2025 – 31 martie 2026. Peste 990.000 de cereri au fost înregistrate în aplicația informatică EPIDS pentru acordarea tichetului de energie, în baza O.U. nr. 35/2025. Potrivit ANPIS, din cele aproape un milion de cereri, doar 350.000 carduri au fost emise, peste 130.000 cereri au fost anulate și aproape 100.000 invalidate. Mai mult, o parte dintre beneficiarii validați nu au folosit efectiv banii, din cauza dificultăților administrative. Voucherele se acordă, la cererea beneficiarului, pentru persoanele singure cu un venit net lunar de maximum 1.940 lei și pentru familiile cu un venit net lunar/membru de familie de maximum 1.784 lei. Tichetul nu trebuie prezentat la achitarea facturii în oficiile poștale, nu este transmisibil și nu poate fi utilizat pentru alte locuri de consum, în afara celui pentru care a fost acordat. Deși schema de plafonare a prețurilor la energie a expirat, mai sunt sume consistente pe care statul le datorează furnizorilor de energie și gaze naturale în contul acesteia. Din estimările recente ale furnizorilor membri ai AFEER (Asociația Furnizorilor de Energie din România), sumele se ridică la aproximativ

---

³ Noile măsuri fiscale intră în vigoare începând cu 1 august 2025, *KPMG România*, disponibil la adresa: https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/ro/pdf/2025/TNF_OUG_iulie_2025_final_RO.pdf, accesat la data 08.12.2025

⁴ Rovinieta și taxele de pod se scumpesc de la 1 septembrie 2025. Lista actualizată a tarifelor, *Euronews*, disponibil la adresa: <https://www.euronews.ro/articole/noile-preturi-rovinieta-de-la-1-septembrie-2025>, accesat la data de 17.12.2025

7 miliarde de lei. Prin schemele de ajutor destinate consumatorilor, statul și-a asumat să suporte diferența dintre prețurile plafonate, care se regăsesc în factură, și cele reale, din contractul propriu zis. Aceste costuri sunt suportate în prima fază de furnizori, apoi sunt verificate și validate de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei, după care sunt transmise celor două entități care fac plățile, în baza unor bugete alocate. Instituția responsabilă pentru decontarea sumelor aferente consumatorilor casnici este Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, iar pentru cei non-casnici, Ministerul Energiei.⁵

Voucherele pentru alimente reprezintă un sprijin real pentru sute de mii de persoane vulnerabile. Astfel, beneficiarii programului „Sprijin pentru România” au primit vouchere pentru alimente și mese calde în valoare de 250 lei, în două tranșe de câte 125 de lei, conform legislației în vigoare. Banii din prima tranșă anuală au intrat pe carduri la început de septembrie, iar următoarea tranșă a fost virată în decembrie. Peste 1,1 milioane de persoane din întreaga țară au beneficiat de acest ajutor.

Beneficiarii programului sunt:

- pensionarii cu vârsta de minimum 65 de ani care primesc indemnizație socială;
- copiii și adulții cu grad de handicap grav, accentuat sau mediu, ale căror venituri lunare proprii sunt mai mici sau egale cu 2.000 de lei;
- familiile și persoanele singure care beneficiază de venitul minim de incluziune.

Plățile pe cardurile sociale au fost întârziate în 2025, din cauza consumului masiv de fonduri europene în 2024. După epuizarea bugetului alocat pentru perioada financiară 2021–2027, actualul Guvern a fost nevoit să ceară sprijin suplimentar de la Comisia Europeană pentru a asigura plata voucherelor de alimente către persoanele vulnerabile.

---

⁵Dobran, Viorel. Tichete energie 2025. Peste 100.000 de vouchere au fost anulate chiar în pragul iernii, *RomâniaTv.net*, disponibil la adresa: https://www.romaniatv.net/tichete-energie-2025-pest-100-000-de-vouchere-au-fost-anulate-chiar-in-pragul-iernii_9294457.html, accesat la 12.01.2026

Cel de-al doilea pachet de măsuri fiscale adoptat de Guvernul Bolojan prin angajarea răspunderii guvernamentale în septembrie 2025, a inclus modificări legislative majore având ca scop reducerea deficitului bugetar. Una dintre cele mai importante modificări intrate în vigoare de la 1 ianuarie 2026 vizează creșterea impozitului pe clădiri. Valorile impozabile au crescut atât în mediul urban, cât și în mediul rural, ca urmare a actualizării grilelor prevăzute în Codul fiscal. În același timp, au fost eliminate reducerile de care beneficiau până acum locuințele construite înainte de 1990, ceea ce înseamnă că proprietarii de imobile vechi vor plăti impozite mai mari față de anii anteriori. Impozitul anual se calculează în continuare în funcție de suprafața locuinței, valoarea impozabilă stabilită prin noile grile și cota de impozitare decisă de autoritățile locale. Astfel, dacă în 2025 valoarea impozabilă pentru o locuință cu utilități a fost de aproximativ 1.500 lei/mp, în 2026 aceasta a ajuns la 2.677 lei/mp. Persoanele încadrate în grad de handicap grav sau accentuat nu mai beneficiază de scutiri de la plata impozitului pentru clădirea folosită ca domiciliu, pentru terenul aferent acesteia și pentru mijloacele de transport aflate în proprietate. Pentru locuințele fără utilități, valoarea impozabilă este de 1.606 lei/mp. Impozitul final va depinde, în continuare, de cota stabilită de fiecare primărie, situată de regulă între 0,08% și 0,2%. Pentru clădirile rezidențiale considerate de mare valoare, cu o valoare impozabilă ce depășește 2,5 milioane de lei, se aplică și așa-numita „taxă pe lux”, în cotă de 0,9%. Aceasta se calculează exclusiv pentru suma care depășește pragul stabilit de lege, nu pentru întreaga valoare a imobilului. Au crescut de asemenea și impozitele pe terenuri, în special, pentru terenurile intravilane, inclusiv cele cu destinație agricolă. Legea păstrează însă scutiri pentru anumite categorii clar definite, precum terenurile din domeniul public, cele aparținând unităților de învățământ, cultelor religioase sau parcurilor industriale. În ceea ce privește construcțiile agricole, precum sere, solarii, răsadnițe, silozuri sau depozite, impozitarea acestora nu se aplică în anul 2026. Guvernul a decis amânarea măsurii, astfel că pe tot parcursul acestui an fermierii beneficiază de scutire totală. Și în 2026 se aplică bonificația pentru plata

anticipată a impozitelor locale, care poate ajunge până la 10% pentru contribuabilii, care achită integral taxele până la finalul lunii martie. În ceea ce privește impozitele auto, au dispărut scutirile și au apărut taxe noi. Pentru prima dată, mașinile electrice sunt impozitate, cu o sumă fixă de 40 de lei pe an. Dacă până acum reducerea de impozit ajungea la 95%, aceasta a fost diminuată la maximum 30%, ceea ce a dus la creșteri de peste 20 de ori ale sumelor de plată. Totodată, au fost eliminate scutirile de care beneficiau ONG-urile și alte categorii speciale. Pentru autoturismele cu motoare cuprinse între 1,6 și 2,0 litri, nivelul impozitului diferă în funcție de norma de poluare, fiind mai ridicat pentru standardele Euro 0-Euro 3 și mai redus pentru Euro 5 și Euro 6. Se aplică și „taxa pe lux” pentru autoturismele scumpe. Mașinile cu un cost de achiziție mai mare de 375.000 de lei sunt taxate suplimentar cu 0,9% din suma care depășește acest prag, atât în cazul persoanelor fizice, cât și al firmelor. Tot de la 1 ianuarie 2026 a intrat în vigoare și taxa fixă de 25 de lei pentru toate coletele cu valoare sub 150 de euro provenite din afara Uniunii Europene. Măsura vizează, în special comenzile online, din China sau Turcia, de pe platforme precum Temu, Shein sau Trendyol. Guvernul susține că numărul acestor colete a crescut accelerat în ultimii ani, ajungând la peste 200.000 de livrări pe zi. Potrivit estimărilor ANAF, în 2025 au intrat în România aproximativ 78 de milioane de colete non-UE sub pragul de 150 de euro, care până acum nu erau supuse taxelor vamale. Taxa este colectată de furnizorii de servicii poștale și virată la bugetul de stat. Câștigurile obținute din tranzacțiile cu criptomonede sunt impozitate de la 1 ianuarie 2026, cu o cotă de 16%, față de 10% anterior. Impozitul se va aplica la diferența dintre prețul de vânzare și cel de achiziție, iar câștigurile mai mici de 200 de lei pe tranzacție rămân neimpozabile, cu condiția ca totalul anual să nu depășească 600 de lei. Tot din acest an, platformele de tranzacționare cu criptomonede au obligația de a raporta către ANAF datele utilizatorilor și informații despre tranzacțiile realizate, în baza noilor reguli europene. Se majorează și impozitul pe câștigurile din vânzarea de acțiuni și obligațiuni. Pentru titlurile deținute mai mult de 365 de zile, impozitul este de 3%, iar pentru cele deținute mai puțin de

un an ajunge la 7%. În cazul tranzacțiilor realizate prin intermediari autorizați din România, impozitul este reținut la sursă. Veniturile obținute din închirierea pe termen scurt vor fi impozitate diferit, în funcție de numărul de camere închiriate. Pentru persoanele care închiriază între una și șapte camere, venitul net se determină prin aplicarea unei cote forfetare de cheltuieli de 30% din venitul brut, iar impozitul pe venit este de 10%. Declararea se face prin Declarația Unică, pe baza veniturilor efectiv încasate. Dacă numărul camerelor depășește șapte, activitatea este considerată activitate independentă, cu evidență în sistem real și obligații fiscale suplimentare.

Tot de la 1 ianuarie 2026 au crescut accizele la alcool, bere, vin și carburanți, cu impact direct asupra prețurilor. În plus, tarifele de transport și distribuție a energiei electrice sunt actualizate de autoritățile de reglementare, ceea ce poate duce la facturi ușor mai mari pentru consumatori, în funcție de zona de distribuție.

De la 1 iulie 2026, salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, va crește de la 4.050 de lei cât e în prezent, la 4.325 de lei lunar. Acest lucru înseamnă o creștere de 6,8% a salariului minim față de nivelul actual. Odată cu creșterea salariului minim, suma neimpozabilă scade la 200 lei/lună. Majorarea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată influențează, pe lângă cei 1.759.027 de salariați direct afectați, și mult mai multe drepturi și obligații, cum ar fi:

- modificarea salariului de bază minim brut pe țară determină creșterea contribuției pentru persoane cu handicap neîncadrate, întrucât acest calcul se raportează la salariul minim (Legea nr. 448/2006 art.78 alin.(3));
- modificarea salariului de bază minim brut pe țară determină creșterea punctului de amendă, întrucât acesta se raportează la salariul minim (Ordonanța de urgență a Guvernului nr.195/2002 privind circulația pe

drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare – art.98); ⁶

- de asemenea, pot interveni majorări la valoarea tichetelor de masă.

În tot acest context de creștere a costului vieții, pensiile vor rămâne înghețate în anul 2026. Valoarea punctului de referință (VPR) rămâne încă un an la 81 de lei, astfel nu va crește în anul 2026. VPR ar fi trebuit să ajungă la 86 de lei dacă guvernul ar fi indexat pensiile cu inflația, acestea trebuiau să crească în medie cu 180 de lei la 1 ianuarie 2026. Conform legislației, punctul de pensie ar fi trebuit să fie actualizat anual, luând în calcul rata medie anuală a inflației și o parte din creșterea salariului mediu brut pe economie. Această formulă de indexare fiind menită să protejeze puterea de cumpărare a pensionarilor.

Autoritățile au anunțat că indexarea automată ar putea fi reluată începând cu anul 2027, dacă condițiile economice o vor permite și dacă mecanismele fiscale vor fi adaptate.

Măsurile de austeritate au afectat întreaga populație, însă persoanele vârstnice au resimțit cel mai puternic efectul acestora, fiind mai vulnerabile din punct de vedere financiar. Reducerea resurselor financiare au avut un impact semnificativ asupra calității vieții acestora, limitând capacitatea de a acoperi cheltuielile de bază, în special cele legate de sănătate, alimentație, utilități. În acest context, austeritatea a contribuit la accentuarea riscului de sărăcie și excluziune socială în rândul persoanelor vârstnice, subliniind necesitatea unor măsuri de protecție socială pentru această categorie.

---

⁶Crăciun, Denisa, *Salariul minim brut va crește la 4325lei, de la 1 iulie 2026*, StartupCafe, disponibil la adresa <https://startupcafe.ro/salariul-minim-brut-va-creste-la-4-325-de-lei-de-la-1-iulie-2026-ce-cost-vor-suporta-angajatorii-si-cu-cat-vor-ramane-angajatii-in-mana-proiect-91967>, accesat la 5.01.2026

Concluzii și propuneri

Măsurile fiscal-bugetare implementate au avut un impact direct și semnificativ asupra calității vieții persoanelor vârstnice, indiferent de mediul de rezidență sau de nivelul pensiei. Caracterul drastic al acestor politici, marcat de lipsa indexării pensiilor, creșteri de taxe, majorarea TVA și a accizelor, a accentuat vulnerabilitatea unei categorii sociale deja expuse riscului de sărăcie și excluziune socială. Pentru cea mai mare parte a persoanelor vârstnice, pensia reprezintă principala sau chiar singura sursă de venit. Scumpirea alimentelor, a medicamentelor și a utilităților a redus semnificativ puterea de cumpărare a pensionarilor, obligându-i pe mulți să-și limiteze consumul sau să facă alegeri dificile între nevoile esențiale. Această situație a generat o formă de sărăcire graduală, dar constantă, care a afectat nu doar condițiile materiale de trai, ci și sentimentul de stabilitate și siguranță economică. Astfel, măsurile fiscale au transformat o mare parte a populației vârstnice într-un grup social aflat permanent sub presiunea insecurității economice. În același timp, restrângerea cheltuielilor publice și introducerea unor contribuții suplimentare au limitat accesul persoanelor vârstnice la servicii medicale și sociale, esențiale pentru menținerea unei vieți decente la vârste înaintate. Pentru mulți vârstnici, costurile asociate îngrijirii medicale au devenit dificil de susținut, ceea ce a dus la renunțarea la controale preventive sau tratamente necesare.

Impactul generalizat al acestor politici evidențiază faptul că austeritatea a fost aplicată fără o protecție socială adecvată pentru vârstnici, transformându-i într-unul dintre principalii suporteri ai ajustării bugetare și ridicând serioase semne de întrebare cu privire la echitatea și responsabilitatea socială a politicilor publice adoptate.

În vederea îmbunătățirii calității vieții persoanelor vârstnice, considerăm că ar fi necesar:

- să se indexeze pensiile, corelate cu rata inflației și creșterea coșului de consum;

- să se reanalizeze pragurile fiscale pentru aplicarea contribuției CASS, astfel încât să se protejeze veniturile nete ale pensionarilor cu pensii medii;
- să se acorde sprijin financiar suplimentar pentru vârstnicii cu pensii mici prin acordarea de tichete sociale sau vouchere pentru medicamente și alimente;
- să se reintroducă scutirea de la impozitul pe clădiri, teren, mijloace de transport pentru persoanele cu handicap accentuat sau grav;
- să existe transparență și consultare publică în adoptarea politicilor care afectează direct persoanele vârstnice.

În lipsa unor politici compensatorii, aceste măsuri de austeritate pot provoca probleme pe termen lung pentru persoanele vârstnice, precum sărăcie, excluziune socială și deteriorarea calității vieții pe termen lung. Efectele se resimt nu doar individual, ci și în societate, afectând coeziunea socială și solidaritatea între generații. De aceea, este esențial ca politicile fiscale să țină cont de nevoile reale ale pensionarilor și persoanelor vârstnice.

Bibliografie

- ***. Government debt at 87.4% of GDP in euro area. *Eurostat*, 22 aprilie 2025 (actualizat 21 iulie 2025), disponibil la adresa: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-euro-indicators/w/2-22042025-bp>. Accesat la 3.12.2025
- ***. Noile măsuri fiscale intră în vigoare începând cu 1 august 2025, *KPMG România*, disponibil la adresa: https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/ro/pdf/2025/TNF_OUG_iulie_2025_final_RO.pdf. Accesat la 8.12.2025
- ***. Prognoza FMI pentru România: creștere economică de doar 1% în 2025. Inflația va rămâne ridicată, *lasig.ro*, disponibil la adresa: <https://www.lasig.ro/Prognoza-FMI-pentru-Romania-Crestere-economica-de-doar-1-in-2025-Inflatia-va-ramane-ridicata-articol-102-73837.htm>. Accesat la 12.11.2025
- ***. Rovinieta și taxele de pod se scumpesc de la 1 septembrie 2025. Lista actualizată a tarifelor, *Euronews*, disponibil la adresa: <https://www.euronews.ro/articole/noile-preturi-rovinieta-de-la-1-septembrie-2025>. Accesat la 17.12.2025
- Ardelean, Adrian. Modificări fiscale de la 1 ianuarie 2026. Cele mai multe vizează firmele. Cresc taxele pe proprietăți și impozitele pe venituri, *Europa Liberă România*, disponibil la adresa: <https://romania.europalibera.org/a/33623696.html>. Accesat 05.01.2026
- Crăciun, Denisa. Salariul minim brut va crește la 4325lei, de la 1 iulie 2026, *StartupCafe*, disponibil la adresa: <https://startupcafe.ro/salariul-minim-brut-va-creste-la-4-325-de-lei-de-la-1-iulie-2026-ce-cost-vor-suporta-angajatorii-si-cu-cat-vor-ramane-angajatii-in-mana-proiect-91967>. Accesat la 5.01.2026
- Dobran, Viorel. Tichete energie 2025. Peste 100.000 de vouchere au fost anulate chiar în pragul iernii, *RomâniaTv.net*, disponibil la adresa: https://www.romaniatv.net/tichete-energie-2025-pest-100-000-de-vouchere-au-fost-anulate-chiar-in-pragul-iernii_9294457.html. Accesat la 12.01.2026